

Pla Comarcal Gent Gran Anoia:

Document elaborat per al Consell Comarcal de l'Anoia
cooperativa **etcs**

etcs(...)

cooperativa estratègies de transformació comunitària sostenible
Agost de 2010

Organitza:

CONSELL
COMARCAL
DE L'ANOIA

Col.labora:

Amb el suport:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Índex

Índex.....	3
Presentació.....	4
Justificació.....	5
Metodologia.....	7
Diagnosi quantitativa.....	9
Diagnosi participativa.....	17
Eixos – propostes	20
Seguiment i avaluació del Pla.....	32

Presentació

El document que teniu a les mans és el Pla Comarcal de la Gent Gran de la Comarca de l'Anoia, en què es recullen i s'exposen les diferents línies estratègiques a tenir presents a l'hora de dissenyar polítiques de gent gran en aquest territori.

Aquest Pla Comarcal es caracteritza per ser fruit d'un procés participatiu, en el qual han participat referents polítics, representants tècnics/ques, entitats i ciutadans/es de l'Anoia, i pretén donar resposta a les necessitats detectades pels diferents agents del territori. També es vol ressaltar el paper cabdal del Consell Consultiu de la Gent Gran, que ha col·laborat de manera activa en l'organització i en el desenvolupament del conjunt de les sessions del procés participatiu.

Per facilitar la lectura d'aquest document a continuació s'expliquen les parts en què està estructurat i la informació que recull.

- Justificació. Aquest apartat explica la necessitat d'aplicar un nou model de polítiques socials destinades a la gent gran i introdueix alguns conceptes bàsics com el de l'envelliment actiu.
- Metodologia. En aquest s'exposa la metodologia utilitzada en el procés participatiu, anomenat "Gent Gran en procés", a partir del qual s'ha elaborat part de la diagnosi de la situació de la gent gran de l'Anoia i les propostes de millora.
- Diagnosi quantitativa. En aquest apartat s'analitzen diferents dades quantitatives que, conjuntament amb la diagnosi participada, fan visible la necessitat d'adaptar les polítiques de gent gran als canvis demogràfics i altres canvis de la societat.
- Diagnosi participada. En el qual es mostra un breu resum de les necessitats més destacades sorgides del procés participatiu. Quan es parla de més destacades es fa referència a aquelles necessitats que han anat sorgint en diversos grups i en diferents sessions del procés participatiu.
- Eixos i propostes. En l'apartat s'exposen els diferents eixos del Pla, que van acompanyats d'una breu exposició del que podeu trobar en cadascun d'ells i els objectius i les propostes corresponents.
- Seguiment i avaluació del Pla. Finalment, es proposen els possibles espais des dels quals realitzar el seguiment i l'avaluació d'aquest Pla.

Justificació

Els canvis demogràfics recents ens indiquen que la nostra societat envelleix progressivament. Segons les projeccions de població de l'Idescat, s'espera que al 2021 a Catalunya el percentatge de persones majors de 65 anys arribi al 26%¹.

Aquest increment implica que l'esperança de vida de la població també continuarà augmentant i, per tant, es fa cada cop més necessari planificar i adaptar les polítiques socials a aquest canvis que tenen conseqüències a nivell global.

En l'actualitat, les polítiques públiques adreçades al col·lectiu de la gent gran estan situant la promoció d'un envelliment actiu com a l'element central d'aquest nou paradigma. Aquest canvi de model també està plantejant la importància de construir amb la gent gran les polítiques públiques que l'afecten més directament.

Des del Consell Comarcal de l'Anoia s'ha fet una aposta per a garantir la participació de la gent gran dels municipis de la comarca i també dels equips de professionals que treballen amb aquest col·lectiu. Així, tal i com s'ha comentat, s'ha realitzat un procés participatiu per recollir les necessitats i propostes directament dels seus protagonistes, afavorint una representativitat a nivell geogràfic amb la descentralització de les diverses sessions de treball que s'han dut a terme.

Per tant, la intenció última ha estat elaborar de baix cap a dalt, entre tots els agents implicats, un Pla en consonància amb la realitat específica del territori i a partir d'idees sorgides des d'aquells que en seran els beneficiaris directes. Un Pla que la gent gran i els i les professionals puguin sentir-se seu, en un procés en què la construcció del propi Pla ha implicat directament un exercici de pràctica d'aquest envelliment actiu.

Segons l'Organització Mundial de la Salut, l'envelliment actiu es defineix com "el procés d'optimitzar oportunitats per al benestar físic, psíquic i mental durant tot el decurs de la vida, per tal d'estendre l'expectativa de vida, la productivitat i la qualitat de vida en l'edat avançada".

Per tant, el terme actiu no es refereix únicament a la capacitat d'estar físicament actiu/va, també es refereix a la participació en la vida econòmica, política, social, cultural i cívica.

Aquesta definició ha deixat enrere conceptes com l'envelliment saludable que posava l'èmfasi únicament en els temes de salut. Avui dia, ens trobem situats en una perspectiva més integral i àmplia de l'envelliment que se centra a augmentar l'esperança de vida incrementant al mateix temps la qualitat de vida.

Aquest nou model ens porta també a la reflexió al voltant del concepte Gent Gran donada la dificultat de definir qui pertany a aquest grup. D'una banda, no podem definir el concepte únicament partint de la variable edat, ja que la gent gran no només són aquelles persones majors de 65, fent referència a l'edat jubilació. D'altra banda, l'increment de l'interval

¹ Projeccions de població de Catalunya 2021-2041 (Base 2008) IDESCAT

d'edats on podem trobar gent gran, produït per l'allargament de l'esperança de vida, pot comportar unes o altres necessitats o graus de dependència. Tot i això, s'ha de pensar en les capacitats concretes de cada persona i no, exclusivament, en la seva edat.

Caldrà, doncs, diversificar les actuacions i fer polítiques de màxima proximitat i transversals adreçades a la gent gran per donar resposta les necessitats, tenint en compte la seva heterogeneïtat com a grup i la diversitat de les situacions i problemàtiques en les quals es poden trobar.

Però també s'han de treballar altres àmbits que impliquen a la societat de forma global, per tal d'aconseguir una presència, una visibilitat i un reconeixement de la gent gran en el dia a dia de les relacions socials i de la vida pública. Així, resulta important treballar en l'àmbit de l'opinió pública, sensibilitzar la societat i canviar les percepcions negatives i els prejudicis respecte a aquest col·lectiu.

Pel que fa a l'àmbit de la salut i dels serveis socials, s'ha de treballar per a la desaparició de les reminiscències de l'antic model paternalista, que considerava la gent gran sols com a receptora de serveis i, per tant, reforçava la idea de càrrega i passivitat. Des de les polítiques socials s'han de fomentar les actituds i activitats que contribueixin al manteniment de l'autonomia i, si és possible, recuperar-la.

Per tant, resulta necessari promoure el treball amb les organitzacions pròpies de la gent gran, plantejant-los nous reptes i un paper més actiu.

També és important incidir en les necessitats de les famílies, atesa la tradició de tenir cura dels propis familiars, suplint les mancances de les polítiques de benestar, sent conscients dels canvis que s'han donat en aquest aspecte.

Per últim, no es pot oblidar el treball amb les pròpies persones grans i a nivell global, ja que per envellir amb major qualitat de vida s'ha de prevenir des del començament de les nostres vides. Així, s'ha de garantir l'autonomia, sobretot pel que fa a la presa de decisions, a les prioritats, als drets i a l'autoestima de les persones.

L'envelliment és un procés personal que, tot i que comparteix unes determinades característiques, és una construcció social.

Metodologia

A continuació, s'explica breument la metodologia utilitzada en l'elaboració del Pla Comarcal de la gent gran de l'Anoia.

La primera és la **metodologia participativa** aplicada amb referents polítics, grups de professionals, entitats i ciutadans/es majors de 60 anys a través de les sessions participatives que s'han realitzat en el marc del procés "Gent gran en procés", com aquí s'exposa.

"Gent gran en procés" – procés participatiu

Com s'ha dit anteriorment "Gent gran en procés" ha estat impulsat pel Consell Comarcal de l'Anoia amb l'objectiu de recollir les necessitats de la gent gran de la comarca i també les propostes de millora per a elaborar el Pla Comarcal que teniu a les vostres mans.

Tot seguit, es mostren les diferents fases d'aquest procés, que finalitzarà amb l'aprovació del Pla:

Fase 1

Nov - Anàlisi de dades i recull de recursos per a la gent gran de la comarca
Des
2009 Qüestionaris a entitats de gent gran de la comarca

Presentació del procés al Consell Consultiu de la Gent Gran de la comarca de l'Anoia.

Difusió procés

Fase 2

Gener 5 sessions participatives en diferents zones de la comarca de l'Anoia, on s'ha
Febrer convidat referents polítics, representants dels i les professionals, entitats i
2010 ciutadania.

Carme – 27 de gener de 2010
Vilanova del Camí – 3 de febrer de 2010
Igualada – 10 de febrer de 2010
Masquefa – 18 de febrer de 2010
Calaf – 24 de febrer de 2010

Fase 3

Març Redacció de l'esborrany del Pla Comarcal
Octubre Jornada de devolució
2010 Aprovació del Pla Comarcal

Per tal de facilitar el debat entre les persones assistents i la recollida de la informació, es va treballar al voltant d'agrupacions temàtiques preestablertes: salut i activitat física, habitatge i mobilitat, participació i aprenentatge al llarg de la vida i qualitat de vida.

Com s'ha comentat anteriorment, en els annexos es pot consultar l'informe de les sessions participatives, on hi ha recollides les diferents aportacions de les persones que han participat en els tallers de "Gent Gran en procés", on es troba més desenvolupada la metodologia del procés.

La segona metodologia ha estat **l'anàlisi de resultats del procés participatiu** en general, per tal de mostrar les diferents opinions i ressaltar aquells punts de major importància compartits pel conjunt de persones participants.

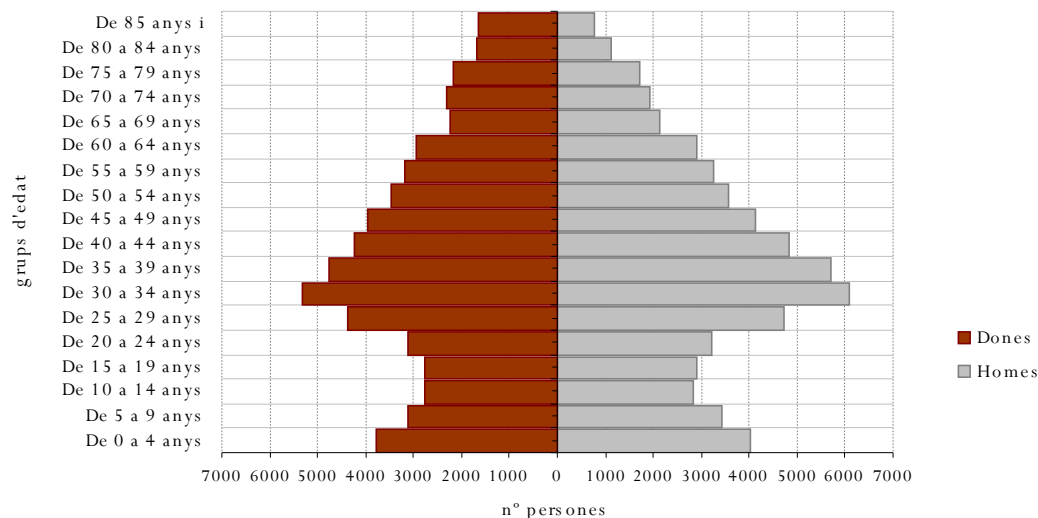
I la tercera metodologia que s'ha fet servir és **l'anàlisi de dades quantitatives** mitjançant les dades facilitades pel Consell Comarcal (extretes de l'IDESCAT). Aquest anàlisi ens serveix per validar i contrastar les percepcions recollides en el treball de camp qualitatiu i en les sessions participatives.

Diagnosi quantitativa

L'Anoia és una comarca formada per 33 municipis, la majoria dels quals són municipis de menys de 5.000 habitants. És més, del total de municipis de la comarca, n'hi ha 18 de menys de 1.000 habitants. Els municipis que concentren el major percentatge de població són Igualada, amb més del 33%; Piera, amb un 12% i Vilanova del Camí, amb un 10,8% del total d'habitants de la comarca.

La població de la comarca de l'Anoia, al gener del 2009, era de 117.114 persones, de les quals 59.309 eren homes (50,64%) i 57.805 dones (49,36%).

PIRÀMIDE POBLACIÓ DE LA COMARCA DE L'ANOIA Població en nombres absoluts 2009

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE. Padró continu 2009.

Si s'analitza el grup de població format per la gent gran es pot apreciar, que del total de població de l'Anoia, aproximadament el 15% són persones majors de 65 anys, que en nombres absoluts representa 17.731 habitants.

TAULA POBLACIÓ MAJOR DE 65 ANYS. ANOIA. 2009

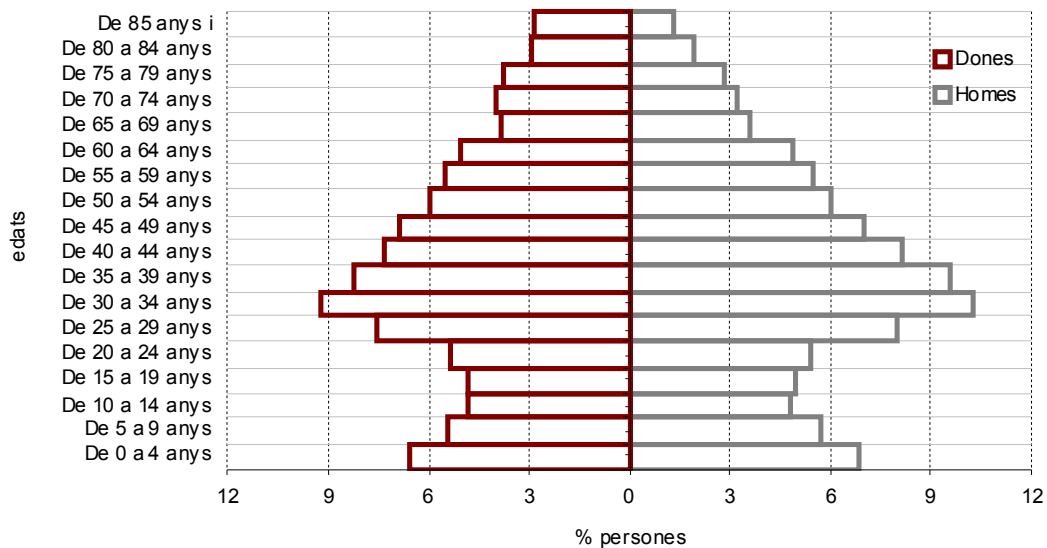
	Persones	
	majors de 65	%
Dones	10.071	56,80
Homes	7.660	43,20
Total	17.731	100

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE. Padró continu 2009.

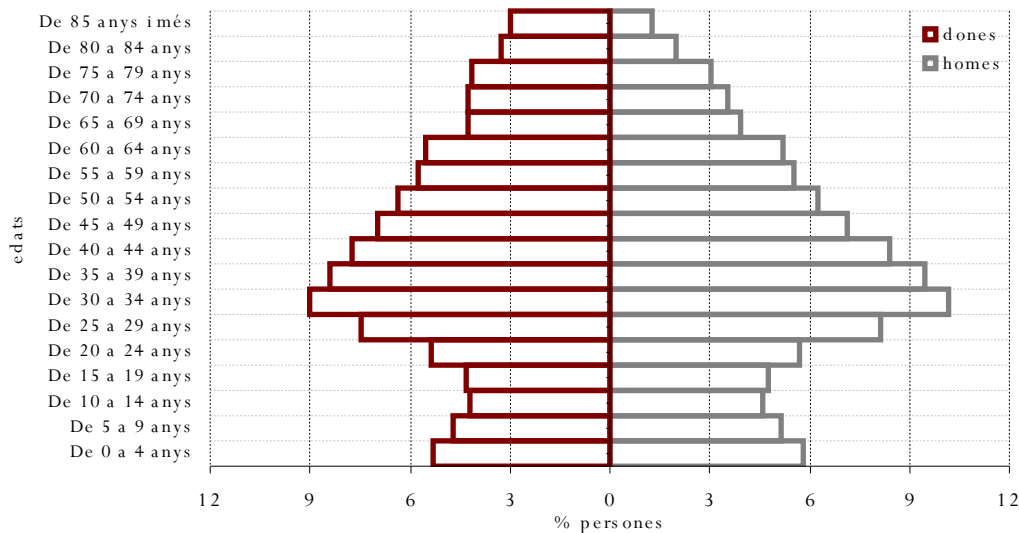
També es pot observar com la distribució per sexes de la població major de 65 anys varia significativament respecte a la distribució per sexes del total de població. Atès que entre la gent gran hi ha més dones que homes, el 56,8% eren dones majors de 65 i el restant, 43,2%, homes majors de 65 anys.

Les piràmides que hi ha a continuació permeten comparar la distribució de la població en grups d'edat i sexes de la comarca de l'Anoia i de la província de Barcelona.

**PIRÀMIDE POBLACIÓ DE LA COMARCA DE L'ANOIA .
Població en nombres relatius (%) al 2009.**

**PIRÀMIDE POBLACIÓ PROVÍNCIA DE BARCELONA.
Població en nombres relatius (%) al 2009.**

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE. Padró continu 2009.

En general, les piràmides de població de la província de Barcelona i de la comarca de l'Anoia mostren més punts en comú que diferències. Per exemple, les dones representen un menor percentatge en les edats més baixes de les dues piràmides.

A partir de l'interval d'edat de 70 a 74 anys en el cas de l'Anoia i del de 55 a 59 en el cas de la província de Barcelona, el percentatge de dones és major que el d'homes. Aquest fet s'explica mitjançant les dades sobre l'esperança de vida, que en el conjunt de Catalunya és superior en les dones que en els homes.

A continuació es presenta una taula on es visualitza la distribució percentual del total de població entre els municipis de la comarca, però també quin és el percentatge de gent gran en cadascun d'aquests municipis.

% POBLACIÓ DE LA COMARCA PER MUNICIPIS I % DE PERSONES MAJORS DE 65 ANYS DE CADA MUNICIPI. ANOIA. 2009

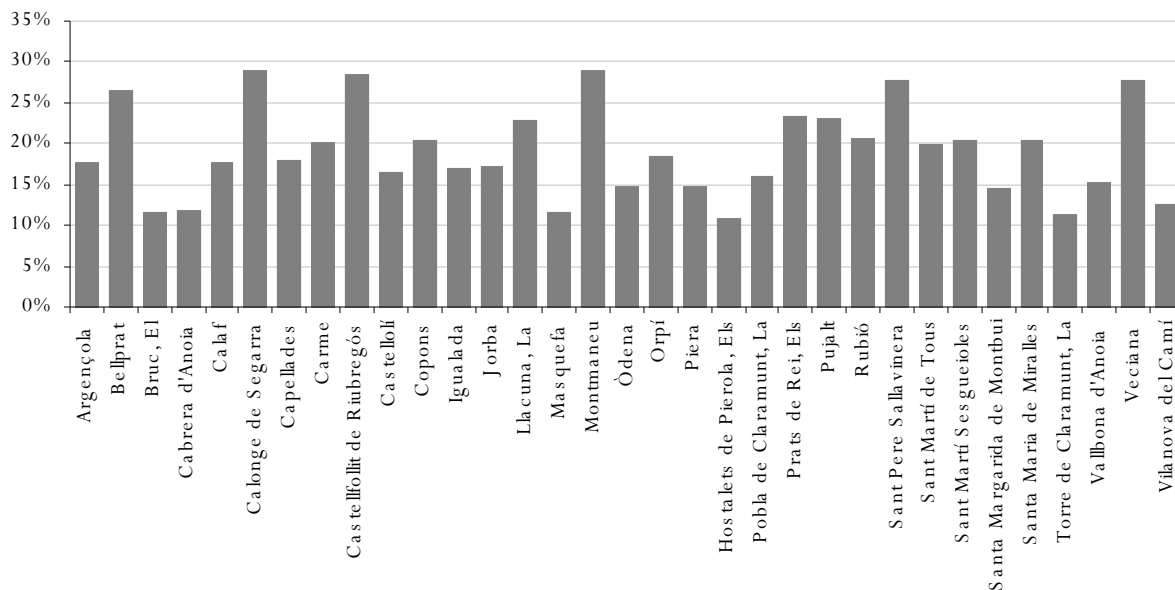
Municipi	Percentatge distribució població respecte a la comarca	Percentatge població major de 65 anys respecte total del municipi
Argençola	0,20%	17,50%
Bellprat	0,08%	26,09%
Bruc, El	1,63%	11,24%
Cabrera d'Anoia	1,13%	11,59%
Calaf	3,10%	17,44%
Calonge de Segarra	0,17%	28,57%
Capellades	4,72%	17,57%
Carme	0,71%	19,83%
Castellfollit de Riubregós	0,17%	28,21%
Castellolí	0,43%	16,21%
Copons	0,27%	20,13%
Igualada	33,23%	16,75%
Jorba	0,71%	16,81%
Llacuna, La	0,79%	22,49%
Masquefa	6,97%	11,25%
Montmaneu	0,16%	28,65%
Òdena	2,85%	14,52%
Orpí	0,16%	18,18%
Piera	12,23%	14,55%
Hostalets de Pierola, Els	2,23%	10,64%
Pobla de Claramunt, La	1,95%	15,57%
Prats de Rei, Els	0,46%	23,05%
Pujalt	0,17%	22,66%
Rubió	0,17%	20,30%
Sant Pere Sallavinera	0,15%	27,49%
Sant Martí de Tous	0,99%	19,57%
Sant Martí Sesgueioles	0,32%	19,95%
Santa Margarida de Montbui	8,40%	14,19%
Santa Maria de Miralles	0,11%	20,00%
Torre de Claramunt, La	3,18%	10,92%
Vallbona d'Anoia	1,22%	15,00%
Veciana	0,15%	27,33%
Vilanova del Camí	10,80%	12,23%
	100%	15%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Diputació de Barcelona 2009

Com s'observa en la segona columna de la taula anterior i en el següent gràfic, la majoria dels municipis de la comarca tenen un percentatge de gent gran elevat. Aquest, generalment, és superior al 16%, que és la mitjana de Catalunya. És a dir, són municipis força envellits. Tot i que molts d'aquest municipis tenen menys de 1000 habitants i, per tant, el percentatge de gent gran fa referència a un nombre absolut de persones baix.

Es pot destacar que hi ha sis municipis, tots de menys de 1000 habitants, en els quals més del 25% de la població supera els 65 anys. Pel que fa als municipis de la comarca amb una població superior als 3.000 habitants, les xifres més destacades de percentatge de gent gran són: Capellades, amb un 17,57% de persones majors de 65 anys; Calaf, amb un 17,44% i Igualada, amb un 16,75% de persones majors de 65 anys.

GRÀFIC DEL % DE PERSONES MAJORS DE 65 ANYS PER MUNICIPI, ANOIA. 2009

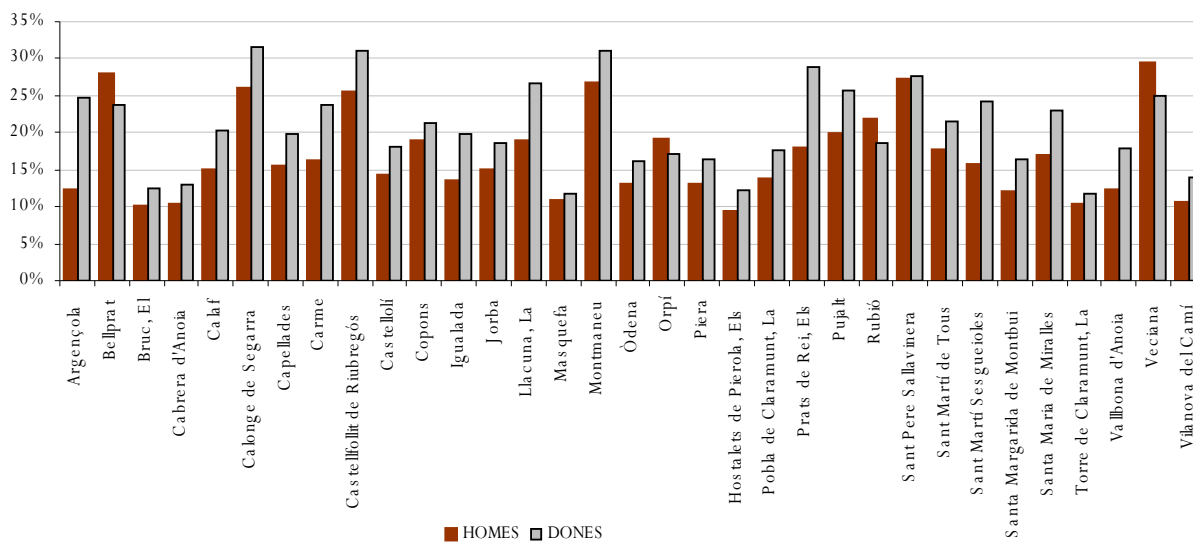
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Diputació de Barcelona 2009

A banda d'analitzar el percentatge de gent gran a nivell global per cada municipi, es considera també interessant conèixer quina és la distribució per sexes d'aquest percentatge, ja que habitualment les dones tenen una major esperança de vida i són més presents en determinats intervals d'edat, com es podia observar a la piràmide de població de la comarca.

Si es mira el conjunt de la comarca, el percentatge de les dones majors de 65, un 17,42%, és molt superior al dels homes, un 12,92 %.

El gràfic que hi ha tot seguit mostra com només en 4 dels 33 municipis de l'Anoia el percentatge d'homes majors de 65 és superior al de dones. Aquest municipis són Veciana, Rubió, Orpí i Bellprat.

GRÀFIC DEL % DE PERSONES MAJORS DE 65 ANYS SEGONS SEXE I PER MUNICIPI, ANOIA. 2009

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Diputació de Barcelona 2009

A continuació es presenten les dades que fan referència al percentatge de població per grans grups d'edat i altres dades referents a l'envelliment de la població, l'índex d'envelliment i sobreenvelliment de l'Anoia comparant-los amb Catalunya.

Abans farem una breu descripció del significat de cadascun d'aquests índex, segons l'IDESCAT².

Índex envelliment: coeficient entre el nombre de persones de 65 anys i més i el nombre de joves menors de 15 anys.

Índex de sobreenvelliment: coeficient entre el nombre de persones de 85 anys i més, i el nombre de persones de 65 anys i més.

INDEX RELATIUS A L'ENVELLIMENT DE LA POBLACIÓ. COMPARACIÓ COMARCA DE L'ANOIA I CATALUNYA 2008.

	% de 0 a 15 anys	% de 16 a 64 anys	% de 65 anys i més	Índex Envelliment	Índex Sobreenvelliment
Anoia	18,03	66,8	15,17	89	14
Catalunya	16,07	67,69	16,24	107	13

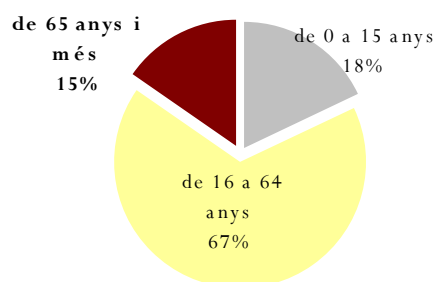
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

² IDESCAT: Institut d'estadística de Catalunya.

En els percentatges dels grans grups de població de la comarca, es pot observar que el més baix és el que correspon a les persones majors de 65 anys.

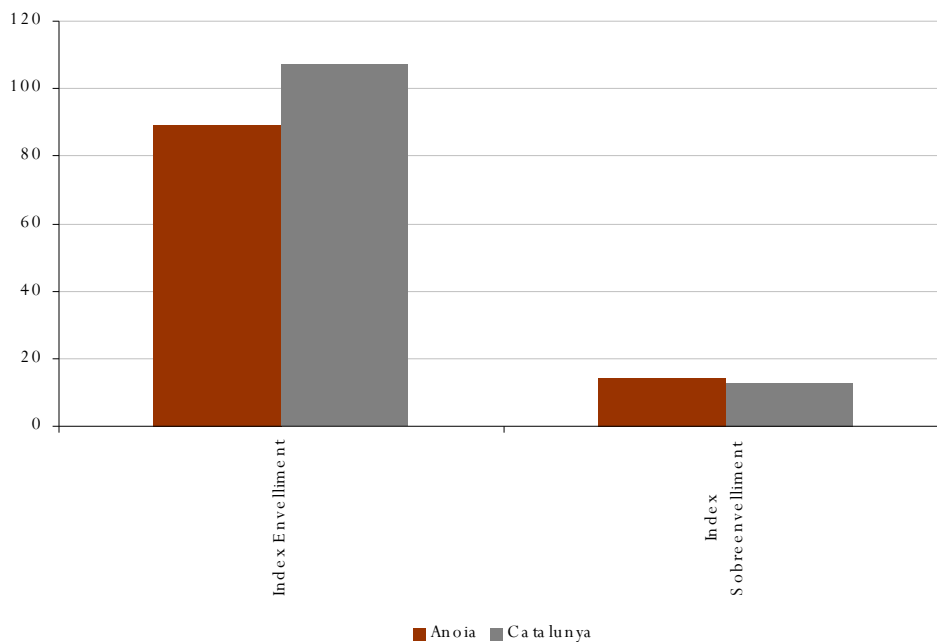
Aquests representen un 15 % de la població total i és un percentatge menor que el del conjunt de Catalunya. També s'observa que el percentatge de persones entre 0 i 15 anys és menor que el percentatge de majors de 65 anys, a diferència del que succeeix a l'Ànoia.

GRÀFIC PERCENTATGE DE POBLACIÓ DE L'ANOIA EN GRANS GRUPS. 2008.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

GRÀFIC ÍNDEX ENVELLIMENT DE LA POBLACIÓ. COMPARACIÓ COMARCA ANOIA I CATALUNYA 2008.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Tal i com s'observa, l'índex de sobreenvelliment és més elevat a l'Anoia que a la mitjana de Catalunya, situada al 13%. Aquesta xifra, a la comarca és d'un 14 %, fet que significa que per cada 100 persones majors de 65 anys n'hi ha 14 que tenen més de 85 anys.

L'índex d'envelliment de l'Anoia és del 89%, això significa que per cada 100 persones menors de 15 anys n'hi ha 89 majors de 65 anys.

Per acabar aquesta breu anàlisi sociodemogràfica, es presenta un quadre del nombre de serveis (residències, centres de dia i casals d'avis) per a la gent gran per cada municipi de la comarca.

NOMBRE DE SERVEIS PER A LA GENT GRAN PER MUNICIPIS. 2010.

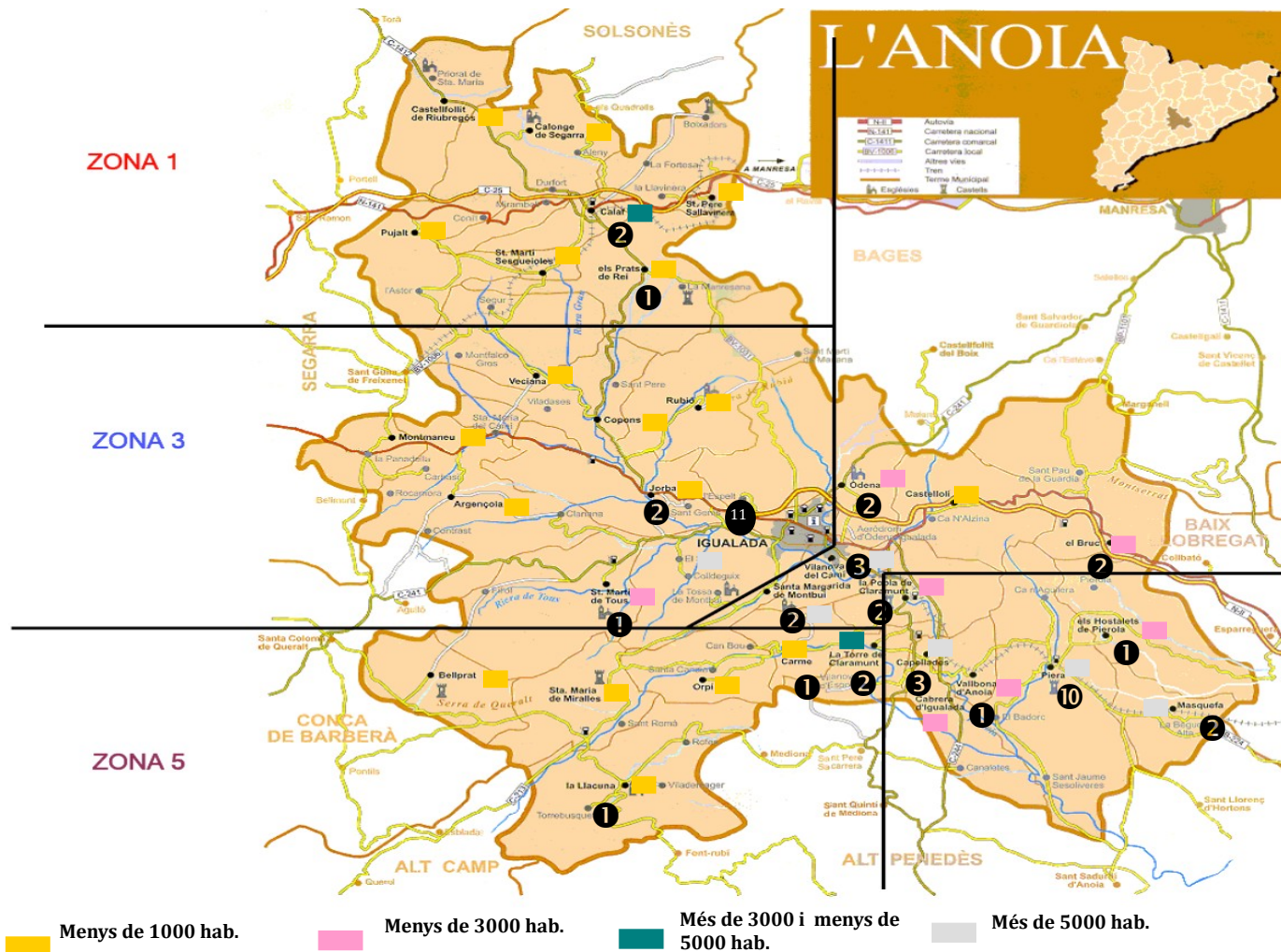
	Residències	Centres de dia	Casals d'avis	Total municipi
Argençola				0
Bellprat				0
Bruc, El			2	2
Cabrera d'Anoia				0
Calaf		1	1	2
Calonge de Segarra				0
Capellades	1	1	1	3
Carme			1	1
Castellfollit de R.				0
Castellolí				0
Copons				0
Igualada	4*	5	2	11
Jorba		1**	1	2
Llacuna, La			1	1
Masquefa		1	1	2
Montmaneu				0
Òdena			2	2
Orpí				0
Piera	6	3	1	10
Hostalets de Pierola, Els			1	1
Pobla de Claramunt, La			2	2
Prats de Rei, Els			1	1
Pujalt				0
Rubió				0
Sant Pere Sallavinera				0
Sant Martí de Tous			1	1
Sant Martí Sesgueioles				0
Santa Margarida de Montbui		1	1	2
Santa Maria de Miralles				0
Torre de Claramunt, La	1	1		2
Vallbona d'Anoia			1	1
Veciana				0
Vilanova del Camí	1	1	1	3
Total	13	14	21	49

* Inclou el sociosanitari

** En projecte

Font: Elaboració pròpia a partir de dades web i dades facilitades pel Consell Comarcal Anoia. 2010.

La taula anterior resumeix un conjunt de equipaments i serveis municipals destinats a la gent gran i en mostra la distribució a la comarca. També es pot observar com és distribueixen geogràficament als municipis segons el nombre d'habitants.³

El mapa mostra com la major concentració de serveis és produïda a la zona de la comarca que té major densitat de població; és a dir, la que correspon al municipi d'Igualada i els municipis del seu voltant.

La zona est i la zona nord de la comarca disposen d'un nombre menor de recursos i serveis destinats a la gent gran, fet que pot tenir relació amb el baix percentatge de població dels municipis que es troben emplaçats en aquestes zones. Tot i que s'ha de ressaltar que la majoria d'aquests municipis amb poca població tenen un elevat percentatge de població major de 65 anys, percentatge que sovint està per sobre del 20%.

Dels 33 municipis que formen la comarca de l'Anoia n'hi ha 18 que, en l'actualitat, disposen com a mínim d'una residència, centre de dia o casal d'avis. Aquesta xifra representa aproximadament un 54,5% dels municipis de la comarca.

³ El números fan referència al total de serveis per cada municipi que s'han extret de la taula anterior.

Diagnosi participativa

En aquest apartat s'expliquen els grans elements de diagnosi sorgits en les sessions participatives i a partir dels quals s'han dissenyat les línies estratègiques del Pla Comarcal. A grans trets la diagnosi mostra:

- que les polítiques de gent gran han d'anar dirigides no tant a la creació de nous serveis sinó a l'adaptació dels serveis ja existents,
- que és important redefinir les actuacions que es realitzen a la comarca adaptant-les a les necessitats específiques de la gent gran, tenint en compte aspectes com el grau d'autonomia, l'edat, els coneixements anteriors,...
- la necessitat d'incrementar la proximitat dels recursos i serveis existents per millorar-ne la qualitat.

A continuació es ressalten els elements de diagnosi més rellevants que han sorgit a les diferents sessions participatives per part dels referents polítics, representants dels i les tècnics i ciutadans/es que hi han participat.

Aspectes destacats respecte a la salut i activitat física

- Les actuacions que es duen a terme no sempre estan adaptades a les necessitats de les persones grans i a la diversitat de realitats existents dins del col·lectiu.
- Les activitats de formació i sensibilització sobre temes relatius a l'envelliment actiu, l'alimentació, la medicació, les malalties, l'activitat física, etc... són insuficients.
- Manquen activitats que promoguin la pràctica d'activitat física entre el col·lectiu de persones grans.
- Cal millorar la proximitat dels serveis de salut pública per atendre les malalties de la gent gran (rehabilitació, urgències ambulatories...).

Aspectes destacats respecte a temes d'habitatge i mobilitat

- Manca un transport adaptat que recolzi la funció de les ambulàncies i resolde les deficiències existents pel que fa al servei i a la freqüència del transport actual.
- S'ha millorat molt en relació a la supressió de barreres arquitectòniques, en espais i equipaments públics, que dificulten la mobilitat de la població en general. Però cal seguir promovent millores en aquest sentit.
- Manca informació a la ciutadania sobre els ajuts existents per a rehabilitar i adaptar els habitatges i, sovint, aquests són insuficients per cobrir les necessitats detectades.

- El mobiliari urbà, com bancs i lavabos, és insuficient en espais públics utilitzats amb freqüència per part d'aquest col·lectiu.

Aspectes destacats respecte a la participació i als aprenentatges

- La comunitat és un recurs més a tenir en compte i cal tenir-lo present al llarg de tota la vida. El voluntariat és un recurs important tant per a les persones beneficiàries com per a les persones voluntàries. Actualment no es coneix suficient la figura del voluntari i, no sempre se'l té en compte i se li dóna suport.
- Cal fomentar i donar suport a l'associacionisme, transmetre que és important associar-se per ser escoltats i intentar resoldre les dificultats de forma col·lectiva.
- L'intercanvi generacional no es contempla suficientment en les actuacions que es planifiquen.
- S'ha de trencar amb la fragmentació de gènere a l'hora de planificar les activitats.
- Les persones majors de 60 anys tenen curiositat i motivació per aprendre sobre noves tecnologies.

Aspectes destacats respecte a la qualitat de vida

- Les activitats que s'ofereixen no són accessibles a persones amb un nivell econòmic baix.
- En algunes zones no disposen de serveis públics (residències, centres de dia, professionals de forma proporcional al nombre d'habitants, etc.), i alguns no són assequibles per persones amb pensions baixes.
- Pensions baixes comparativament amb els preus del mercat.
- Ser cuidador implica una important càrrega física i emocional i no sempre compten amb el suport necessari, tot i que s'han creat alguns recursos específics.
- Manca de recursos d'atenció domiciliària que facilitin que les persones que ho desitgin puguin seguir vivint a casa.

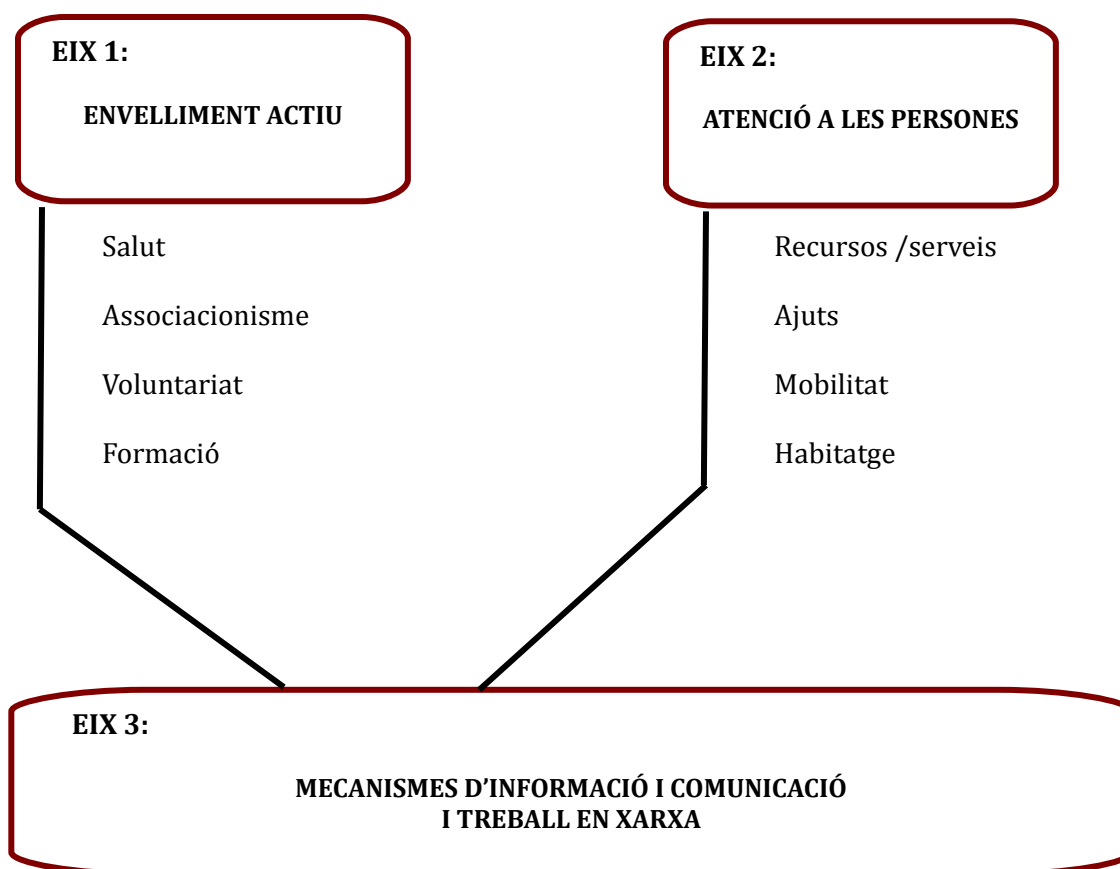
Finalment s'exposen aspectes que fan referència a elements més transversals com són els canals d'informació i comunicació i el treball en xarxa.

- Els canals existents d'informació i comunicació no sempre s'adeqüen a les necessitats de les persones grans.
- Cal incrementar el suport a entitats de la comarca per a què puguin dur a terme les seves iniciatives i facilitar i reconèixer a la ciutadania un paper protagonista.

- El treball en xarxa és insuficient. Calen espais que fomentin el coneixement i intercanvi amb altres agents o entre iguals.
- Existeixen projectes que disposen d'uns recursos econòmics i humans que cal aprofitar més. Cal tenir-los presents en qualsevol acció que es decideixi impulsar amb l'objectiu d'optimitzar els recursos existents.

Eixos – propostes

En aquest apartat s'exposen els grans eixos estratègics que guiaran les polítiques futures adreçades a la gent gran que es duran a terme en la comarca durant el període 2011-2015. Amb l'objectiu de simplificar el màxim i fer d'aquest apartat un full de ruta entenedor, s'han agrupat les diferents propostes sorgides en el procés participatiu en els següents tres grans eixos.

Objectius generals del Pla :

- Visualitzar les necessitats de les persones grans de la comarca de l'Anoia.
- Fomentar un envelliment actiu i digne als ciutadans/es majors de 60 anys de la comarca de l'Anoia.
- Facilitar un marc de treball des d'on elaborar les futures polítiques per a la gent gran.
- Donar eines per a millorar les polítiques de gent gran de la comarca, adequant-les a les necessitats detectades.
- Implicar a diferents agents de la comarca en el foment d'un envelliment actiu i incentivant la igualtat d'oportunitats.
- Fomentar el treball transversal i en xarxa de tots els agents socials, polítics i tècnics.

A continuació trobareu un esquema que resumeix els objectius de cadascun dels tres eixos que desenvolupem tot seguit.

Eix 1. Envelliment actiu

Fomentar entre la gent gran una actitud i un rol actiu.

Potenciar l'associacionisme i la participació de la gent gran.

Fomentar el voluntariat de les persones grans i la creació de xarxes de voluntariat.

Eix 2. Atenció a les persones

Treballar per disposar d'equipaments i recursos públics que contribueixin a l'autonomia personal de la gent gran.

Sensibilitzar als ajuntaments per a que adequin els serveis municipals a les necessitats de la gent gran.

Procurar disposar de serveis i recursos destinats a la millora de la qualitat de vida de les persones cuidadores.

Eix 3. Mecanismes d'informació, comunicació i treball en xarxa

Millorar els mecanismes de comunicació i d'informació, adaptant-los a les necessitats de la gent gran.

Crear un espai de treball conjunt format per professionals i tècnics de diferents àmbits que treballen amb la gent gran.

EIX 1. ENVELLIMENT ACTIU

L'envelliment és un procés, una etapa de la vida de les persones que acostuma a definir-se a partir d'estereotips negatius. Aquest estereotips relacionen la vellesa amb la dependència, amb la malaltia i amb la falta de capacitats per a dur una vida autònoma.

Però les persones grans no tenen perquè identificar-se amb aquestes mancances, és més, l'envelliment també es pot definir a partir d'aspectes positius com la maduresa i la saviesa, unes majors oportunitats d'organització del propi temps i altres oportunitats que es presenten a les persones que es troben en aquest moment vital.

En aquest sentit el Pla vol potenciar una nova mirada carregada de dignitat i d'eines per a prevenir i promoure unes pràctiques saludables, és a dir, per arribar a la vellesa en les millors condicions possibles.

Els objectius generals d'aquest eix són:

1. Fomentar entre la gent gran una actitud i un rol actiu en les activitats de la vida quotidiana i en les relacions socials del seu entorn.
2. Potenciar l'associacionisme i la participació de la gent gran, ampliant la presència d'aquests en els espais de debat i/o presa de decisions comarcals i municipals.
3. Fomentar el voluntariat de les persones grans amb el seu propi col·lectiu i també en la vessant intergeneracional.
 - Impulsar i desenvolupar polítiques de voluntariat específiques per a la gent gran.
 - Ampliar les línies d'acció del voluntariat actual, generant xarxes de projectes de voluntariat i/o un banc del temps.

Les propostes d'actuació són:

1. Incrementar les activitats socials, culturals, esportives i d'exercitació de la ment adreçades a la gent gran.
 - 1.1 Garantir la realització d'activitats adaptades a tots els tipus de persones grans, depenent principalment de les seves edats i del grau d'autonomia, però també tenint present la qüestió del gènere.
 - 1.2 Garantir la realització d'activitats adaptades al poder adquisitiu de les persones grans i establir uns preus iguals per a totes les persones grans independentment del municipi de procedència.
 - 1.3 Distribuir l'oferta d'activitats pels municipis que no disposen de casal de gent gran o altres equipaments municipals.

- 1.4 Promoure i facilitar la realització d'activitats d'estimulació cognitiva, de manteniment físic i de millora de la mobilitat en tots els municipis de la comarca on sigui possible.
 - 1.5 Millorar el manteniment i la senyalització dels camins municipals per tal de facilitar el passeig i les excursions de grups de gent gran de forma autònoma i segura.
 - 1.6 Promoure i facilitar la creació de grups d'intercanvi de coneixements, formats per gent gran o bé intergeneracionals (gent gran i persones joves), i donar suport perquè fruit d'aquest intercanvi puguin sorgir activitats organitzades pel propi grup.
 - 1.7 Garantir la realització d'activitats destinades a les persones dependents adequades al nivell de dependència. Cal tenir present que les activitats en general no solen ser aptes per a tothom.
 - 1.8 Garantir la realització d'activitats destinades a altres persones grans que, per motius diversos, fan de cuidadores d'altres familiars.
 - 1.9 Millorar el manteniment dels espais lúdics existents a la comarca o que se'n puguin crear de nous i incorporar una persona que dinamitzi l'espai i el doni a conèixer tant a les persones susceptibles d'utilitzar-lo com a altres professionals que en puguin fer difusió.
2. Oferir formació, a nivell municipal, d'acord amb les necessitats i demandes de la gent gran.
- 2.1 Promoure i facilitar la realització d'accions formatives com xerrades, cursos o altres formats més atractius, al voltant de temes d'alimentació, cura personal, medicació i altres aspectes socio-sanitaris. És important tenir en compte que la realització d'una acció formativa no sempre implica la necessitat de recursos econòmics, sinó que en el municipi tenim professionals que tenen la formació necessària i l'encàrrec dins les seves funcions de realitzar aquest tipus d'activitats. En aquest sentit la població també és un recurs a tenir present.
 - 2.2 Incrementar les places als cursos d'informàtica, o altres cursos relatius a les noves tecnologies, adaptats als ritmes d'aprenentatge dels participants. Per una banda, oferir més de tres nivells segons capacitats d'aprenentatge i per altra, tenir en compte a aquells que ja tinguin un nivell avançat.
 - 2.3 Promoure i facilitar la realització de cursos de formació per a persones que vulguin fer-se voluntaris. S'ha de tenir present que aquest tipus de formacions han de descentralitzar-se per a facilitar que les persones de municipis més petits i aïllats hi puguin accedir.

3. Promoure el Consell Consultiu de la gent gran de l'Anoia com a òrgan de participació i visibilització de la gent gran dels municipis de la comarca.

3.1 Fomentar l'apoderament⁴ dels membres del Consell Consultiu per tal que amb el temps pugui ser un espai on els membres s'autoorganitzin.

L'apoderament ens

agrada definir-lo com un procés mitjançant el qual les persones enforteixen les seves capacitats, confiança i protagonisme per a millorar el seu entorn.

3.1 Facilitar l'entrada de nous membres o bé cercar persones grans que facin la funció "d'antenes" en els municipis on no hi ha representació directa en el Consell Consultiu.

3.2 Donar eines als membres del Consell Consultiu per a què puguin dur a terme la funció de transmissors d'informació i de motivadors a altres persones dels respectius municipis.

3.3 Generar canals de comunicació entre el Consell Consultiu i totes les associacions, entitats i juntes de casals de la gent gran per tal de fer arribar la informació al major nombre de gent gran organitzada de la comarca.

4. Promoure i facilitar l'associacionisme de gent gran a la comarca.

4.1 Donar suport a la creació de noves associacions de gent gran als municipis de la comarca. En el moment inicial les entitats sobretot necessiten suport per a realitzar els diferents tràmits administratius pertinent i recursos econòmics per a realitzar les primeres activitats que serveixin d'atracció per a incorporació de nous socis.

4.2 Donar suport al teixit associatiu existent per tal de superar les debilitats (participació dèbil, manca de relleu generacional, adaptació a les noves problemàtiques socials, etc.) que afecten al teixit associatiu de gran part del territori català.

4.3 Promocionar la realització d'activitats de caire intergeneracional en els municipis.

4.4 Promoure que les associacions siguin espais oberts i que donin resposta a les necessitats diverses de les persones grans.

4.5 Donar suport per incrementar i per fomentar la participació activa.

5. Fomentar el voluntariat social i altres tipus de voluntariats per activitats específiques que reforcin l'atenció a la gent gran d'una forma integral.

5.1 Fomentar la creació de projectes de voluntariat de gent gran per donar-se suport i acompanyament dins del propi col·lectiu.

⁴ Apoderament: és un mot anglosaxó que significa "donar poder".

- 5.2 Fomentar la creació de projectes de voluntariat intergeneracionals que treballin temes i accions concretes segons els interessos i les necessitats dels col·lectius participants.
- 5.3 Facilitar que aquelles persones que vulguin fer voluntariat ho puguin fer sense un cost econòmic per a elles.
- 5.4 Promoure la creació d'un espai de trobada dels agents impulsors dels projectes de voluntariat actuals per tal de promoure xarxes de voluntariat o projectes concrets, com la creació d'un banc del temps.
- 5.5 Realitzar una diagnosi per detectar tots els projectes, grups i entitats que ofereixen un servei de voluntariat, també detectar aquelles xarxes de caràcter més informal existents als municipis. Així es podrà conèixer l'abast actual del voluntariat, els camps en els que hi ha molta oferta i com es distribueix aquesta oferta de voluntariat en el territori.
- 5.6 Promoure la relació entre els diferents projectes, grups i xarxes detectats, per tal de conèixer-se, establir possibles col·laboracions i compartir recursos. També per poder planificar accions conjuntes de millora o difusió de les xarxes de voluntariat existents a la comarca.
- 5.7 Elaborar i valorar, conjuntament entre els professionals vinculats al voluntariat, la possibilitat de crear una xarxa o banc del temps que aglutini tots els projectes, entitats, i agents del territori que ofereixen serveis de voluntariat a la gent gran o bé a qualsevol col·lectiu o àmbit.

EIX 2. ATENCIÓ A LES PERSONES

En aquest eix parlarem de l'autonomia de les persones i d'aquells recursos necessaris per al seu assoliment (equipaments, serveis, recursos humans, econòmics, etc).

El concepte d'envelliment ha canviat en els últims anys. Anteriorment l'envelliment anava associat a la jubilació i a la pèrdua d'autonomia personal. Actualment la jubilació suposa la fi de la vida laboral i l'inici d'una nova etapa activa, gràcies a la millora de la qualitat de vida. Cada cop hi ha més gent que arriba a edats avançades i hi arriba amb millor autonomia.

És fonamental que les polítiques de gent gran, en relació a l'atenció a les persones, contemplin aquests canvis i treballin per a garantir al màxim aquesta autonomia tant de les persones amb bona qualitat de vida com d'aquelles persones que tenen algun grau de dependència.

L'atenció de les persones grans és un repte pels professionals gestors i proveïdors de serveis. En ocasions, calen diversos nivells d'atenció per a respondre a les necessitats de les persones grans i a les dels seus familiars. Per això, les polítiques futures han de donar una resposta també integral que s'assolirà aconseguint part dels objectius del tercer eix.

Els objectius generals d'aquests eix són:

- Procurar per disposar d'equipaments i recursos públics que contribueixin a l'autonomia personal de les persones grans d'acord amb les necessitats detectades.
- Sensibilitzar als ajuntaments per a què adequin els diferents serveis municipals a les necessitats d'aquests col·lectiu.
- Demanar a altres òrgans competents la millora de serveis, equipaments i recursos d'atenció a les persones.
- Procurar disposar de serveis i recursos destinats a la millora de la qualitat de vida de les persones cuidadores.

Les propostes d'actuació són:

1. Contribuir a la millora de la mobilitat i accessibilitat en l'espai públic, en els serveis i en els equipaments.

- 1.1 Millora de la xarxa de transport públic intermunicipal i intramunicipal. En aquests sentit es suggereix actualitzar "*l'Informe territorial de la comarca de l'Anoia: mobilitat i infraestructures de Transport*" de l'any 2006⁵, incorporant a altres col·lectius de la població que també en fan ús. En el cas de la gent gran s'haurien d'incorporar les propostes recollides en "*l'informe sessions participatives gent gran en procés*"⁶. S'aconsella incorporar un anàlisi més qualitatiu sobre les necessitats de la població, i per tant, convidar-los a realitzar aportacions.
- 1.2 Instar a l'organisme competent a incrementar i a millorar el manteniment de les infraestructures relacionades amb el transport públic (ex. marquesines).
- 1.3 Instar a l'organisme competent de la necessitat d'adaptació del transport públic de la comarca.
- 1.4 Supressió de les barreres arquitectòniques en espais i equipaments públics, en compliment de la llei 135/1995 de 24 de març, de desplegament de la Llei 20/1991 de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, i d'aprovació del Codi d'Accessibilitat, que obliga a les administracions públiques a desenvolupar un Pla d'Accessibilitat en l'àmbit de les seves competències. El Consorci de Recursos i Documentació per a l'Autonomia Personal (CRID) col·labora amb el municipis en la redacció dels Plans d'accessibilitat.

⁵ *l'Informe territorial de la comarca de l'Anoia: mobilitat i infraestructures de Transport*" de l'any 2006. Realitzat per la Cambra de comerç de Barcelona.

⁶ *l'informe sessions participatives gent gran en procés*" juny 2010. Consell Comarcal de l'Anoia i cooperativa etc.

1.5 Dotar els parcs, rambles i altres espais d'ús quotidià, d'infraestructura necessària per a facilitar-ne l'ús del les persones grans segons les seves necessitats. I millorar-ne el manteniment.

1.6 Instar als organismes competents a sensibilitzar al voltant de l'ús cívic de l'espai públic i fer complir les normatives existents al respecte.

2. Vetllar per la millora dels serveis i la xarxa pública de salut.

2.1 Incrementar el servei d'ambulàncies segons les necessitats detectades a la comarca de l'Anoia i fer-ne una valoració cada 5 anys per adequar el servei a les necessitats que vagin sorgint. Compaginar el servei d'ambulàncies amb un servei de transport adaptat.

2.2 Incrementar els serveis d'atenció mèdica domiciliària, sobretot en municipis petits. És important tenir present que els recursos en municipis més petits són inferiors ja que evidentment han d'estar en consonància amb el nombre d'habitants, però en ocasions en aquests municipis el percentatge de persones grans és molt elevat. En conseqüència s'han de prioritzar serveis bàsics per aquest col·lectiu.

2.3 Millorar el servei sanitari d'urgències. Com en el punt 2.2, aquesta proposta sobretot fa referència a una necessitat de municipis més petits, però segurament aquesta millora tindria una repercussió positiva també en el servei d'urgències d'Igualada que veuria reduït el nombre de població a atendre, millorant també la qualitat en l'atenció.

2.4 Incrementar els recursos destinats a l'atenció de persones amb problemes de salut mental per tal de resoldre els problemes de saturació actuals. Això passa per incrementar els recursos econòmics, humans o fins i tot per la creació de nous equipaments. Però com bé sabem aquest increment depèn de molts factors que no són imminents i el problema segueix present. A curt termini es podria aprofundir en el coneixement d'iniciatives privades existents per poder plantejar a la població una segona possibilitat, facilitant ajuts econòmics en el cas que es requereixi.

2.5 Vetllar per a què les persones grans que ho requereixin puguin disposar de l'acompanyament d'una persona que els acompanyi als serveis de salut, sobretot en aquells moments en que cal realitzar tràmits administratius.

3. Facilitar la rehabilitació i la supressió de barreres arquitectòniques dels habitatges on hi hagi persones grans.

3.1 Vetllar per a què la informació de l'existència d'ajuts per a la rehabilitació i supressió de barreres arquitectòniques arribi a la població susceptible de sol·licitar-la.

3.2 Vetllar per a què els barems dels ajuts i els recursos econòmics disponibles siguin adequats a les necessitats detectades en cada moment.

4. Instar a l'organisme competent a realitzar les millores pertinents per l'acompliment adequat de "la llei 39/2006 de 14 de desembre de 2006 de Promoció de la Autonomía personal y Atención a las personas en situación de dependencia entra en vigor l'1 de gener de 2007".

4.1 Vetllar per a l'agilització dels tràmits que requereix la sol·licitud dels ajuts corresponents a la "lleï de dependència".

5. Contribuir a la millora de la qualitat de vida de les persones cuidadores.

5.1 Facilitar que la informació sobre els recursos existents destinats a les persones cuidadores arribi a les persones susceptibles de sol·licitar-los (ex. programa respir, atenció psicològica, grups autoajuda...)

5.2 Buscar aliances amb els organismes competents per facilitar ajuts a aquelles persones que han de deixar la seva feina per fer-se càrrec d'un familiar dependent.

5.3 Promoure i facilitar la formació de persones cuidadores d'una persona dependent, adequada al grau de dependència.

6. Contribuir a la promoció d'hàbits saludables de la gent gran de la comarca

6.1 Garantir la millora de l'oferta d'activitat física adreçada al col·lectiu de gent gran i diversificar-la segons les diferents necessitats (no és el mateix una persona de 65 anys amb bon estat de salut que una persona de 65 anys amb mobilitat reduïda).

6.2 Promoure convenis entre diferents municipis per a l'ús d'instal·lacions esportives a preus més econòmics independentment del municipi on s'està empadronat. Donat que els recursos són limitats i que és impossible que cada municipi disposi d'un equipament esportiu, és important crear una determinada xarxa per tal d'optimitzar els recursos.

6.3 Aprofitar els recursos humans existents (professionals, associatius i ciutadans) per promocionar els hàbits saludables entre aquest col·lectiu.

6.4 Establir estratègies per evitar la sobrecàrrega de responsabilitats de les persones grans que han de tenir cura d'algun familiar.

7. Contribuir a la millora de l'accessibilitat a recursos d'estada (puntual o no) i que siguin un dret veritable al qual acollir-se qualsevol persona que ho necessiti.

7.1 Adequar el nombre de places públiques de residències a les necessitats reals de la comarca, fent-ne un anàlisi a partir de les dades sociodemogràfiques.

7.2 Instar a l'organisme competent a incrementar els recursos econòmics destinats a cobrir les despeses d'aquest tipus de recursos per tal de poder abaratir els

cost per la persona sol·licitant. “Que recursos com les residències públiques es plantegin com un servei públic i no com un negoci”.

7.3 Incrementar els recursos (econòmics i humans) destinats a l’atenció domiciliària.

7.4 Fomentar la solidaritat entre la població civil, per tal de poder cobrir les necessitats d’aquelles persones que desitgen quedar-se a viure a la seva llar. I donar suport a iniciatives que tinguin aquest objectiu.

7.5 Instar a l’organisme competent a construir noves promocions d’habitatge social adaptades per les persones grans.

8. Instar a l’organisme competent perquè incrementi les pensions de les persones grans en proporció amb el nivell de vida.

EIX 3 MECANISMES D’INFORMACIÓ, COMUNICACIÓ I TREBALL EN XARXA

El contingut d’aquest últim eix té un caràcter més transversal, i fa referència a temes com la coordinació, el treball conjunt, la informació i la comunicació entre els diferents agents. Aquests elements sovint es troben en el punt de mira quan es pretén millorar la implementació d’alguna política social.

Considerem important abans de seguir avançant explicar la diferència entre els termes informació i comunicació:

Informació: acció o efecte d’informar, no és necessari que es doni un *feedback* entre els interlocutors.

En el cas de la comunicació: acció o efecte de comunicar-se, va més enllà i implica una bidireccionalitat. En aquest sentit la comunicació busca modificar comportaments, actituds o coneixements entre els interlocutors.

Pel que fa als mecanismes i eines de comunicació actuals, s’ha de destacar que estan canviant a un ritme significatiu. Principalment amb l’entrada de les noves tecnologies, aquest canvis es fan més visibles i generalment més difícils d’assumir pel col·lectiu de gent gran.

L’administració pública està incorporant aquestes eines al seu funcionament i la ciutadania ho visualitza, principalment, a través dels serveis d’atenció i d’informació al ciutadà de cada organisme públic. Tot i la senzillesa de moltes d’aquestes eines, la gent gran, majoritàriament, mostra una preferència per l’atenció directa d’una persona física que pugui respondre als seus dubtes d’una forma més personal.

Aquest eix també fa referència al COM es fa arribar la informació dels ajuts, dels serveis i de les activitats a la gent gran. Cal tenir present que la informació prové de diferents organismes i ens i, que en ocasions, com és el cas dels ajuts, presenten un format i

llenguatge complex i molt específic. El Pla realitza propostes per tal d'adaptar aquesta informació i facilitar l'accés de la gent gran a la mateixa.

Per últim, es destaca la importància de reforçar el treball en xarxa entre els agents i professionals del territori que treballen amb la gent gran per tal de detectar problemàtiques concretes a nivell municipal i prevenir millor les situacions de dependència a nivell personal. Com hem dit anteriorment, el treball en xarxa va més enllà de la coordinació individual i consisteix en elaborar conjuntament propostes de millora a partir d'una diagnosi compartida.

Si es vol promoure el treball en xarxa és important que es reforci la motivació, es fomentin valors com la cooperació, el respecte, la confiança, la coresponsabilitat, i es doti de temps als professionals per dur a terme aquestes noves formes de fer.

Els objectius generals d'aquest eix són:

- Millorar els mecanismes de comunicació i d'informació, adaptant-los a les necessitats de la gent gran.
- Promoure el treball en xarxa entre els professionals de diferents àmbits que treballen amb la gent gran.
- Promoure la creació d'una taula de treball tècnic per fer el seguiment de les actuacions del Pla.

Les propostes d'actuació són:

1. Vetllar per la millora de la informació i orientació adreçada a les persones grans

1.1 Crear un punt d'informació i orientació a la gent gran amb un tracte directe i personal.

Aquest punt pot ser un espai físic, centralitzat al Consell Comarcal, o bé amb seus descentralitzades als municipis, que ofereixi orientació i informació directa cara a cara i/o via telefònica. És important que des d'aquest punt es centralitzi tota la informació adreçada a les persones grans, que es pugui donar una resposta clara a les demandes i es pugui derivar a la persona correctament. Cal tenir present també que la gent gran prefereix trobar una persona abans que un connectador automàtic amb instruccions que a vegades no s'adapten a les capacitats i al ritme de la persona gran.

Aquest servei pot nodrir-se i establir sinèrgies amb altres serveis existents a Catalunya, com és el cas de l'Oficina de gent gran activa i el Servei d'atenció telefònica gratuït que depenen del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya

- 1.2. Garantir que la informació sobre els serveis i els recursos arribi a les persones grans de la comarca també a través de campanyes de difusió.

És important que el disseny d'aquestes campanyes es faci conjuntament amb la gent gran i tenir en compte alguns aspectes respecte la forma i la distribució d'aquesta informació: mida de la lletra, llenguatge entenedor, canals de distribució, etc.

A l'hora de difondre aquestes campanyes hem de tenir en compte al Consell Consultiu i als professionals que treballen directament amb aquest col·lectiu per donar suport en la difusió i fer arribar aquesta informació a diferents municipis, espais i associacions de gent gran de la comarca.

- 1.3 Potenciar la difusió conjunta de les activitats que es duen a terme a la comarca adreçades a la gent gran facilitant l'elaboració d'agendes conjuntes d'activitats entre diferents municipis. És important també vetllar per a què aquests materials siguin elaborats amb la col·laboració dels propis col·lectius i associacions de gent gran dels municipis. També seria interessant donar alguna funció i tasques concretes, en l'elaboració d'aquests materials, a espais participatius com el Consell Consultiu amb el suport de dinamitzadors/es o altres tècnics comarcals.

4. Promoure el treball en xarxa entre professionals de diferents àmbits i donar suport als municipis per treballar de forma més transversal.

- 4.1 Promoure i facilitar la creació d'espais de treball entre professionals de diferents àmbits que treballin en diferents territoris. Els tècnics i professionals que es poden convocar són principalment, educadors/es i treballadors/es socials dels ajuntaments i Consell Comarcal, dinamitzadors/es de la gent gran, infermers/es i metges/ses dels CAPs, i també personal dels centres de dia i residències, monitors esportius i altres professionals presents al territori.

Els objectius principals d'aquests espais de treball seria posar en comú problemàtiques i bones pràctiques, compartir recursos i informació per millorar l'atenció a la gent gran de la comarca. Es recomana elaborar un pla de treball anual que prioritzi algunes accions concretes a implementar conjuntament, fent el seguiment del conjunt del Pla.

- 4.2 Sensibilitzar a professionals d'àmbits que no se'ls relaciona directament amb aquest col·lectiu, com pot ser l'urbanisme, sobre la importància d'incorporar les necessitats i demandes que s'han recollit del procés participatiu i altres que sorgeixin en un futur.

5. Instar a l'organisme competent a facilitar el reciclatge dels professionals sanitaris en general però també en formació vivencial on posar en pràctica habilitats relacionals imprescindibles en l'atenció d'aquests col·lectiu.

Seguiment i avaluació del Pla

D'ara endavant, per tal que les propostes de futur que es recullen en aquest document es tinguin en compte en les futures polítiques de gent gran depèn de tots els agents implicats: les administracions, els i les professionals, les entitats i els i les ciutadans/es a títol individual. Tots/es som responsables i tots podem aportar el nostre gra de sorra des del rol que ocupem en la societat (el polític com a polític, el professional com a professional i el ciutadà com a ciutadà).

Cal tenir present que el Pla Comarcal recull les línies estratègiques a tenir en compte en els propers anys en la comarca (2010 – 2015). És evident que totes no es podran dur a terme de forma immediata i per això suggerim que es dugui a terme una doble planificació: una a curta i una altra a llarg termini.

Un altre aspecte important és fer una bona difusió del Pla a administracions, serveis, entitats i ciutadans del municipi ja que per fer realitat aquestes propostes primer s'han de conèixer.

Finalment, donat que el Pla Comarcal de la Gent Gran de l'Anoia tindrà una vigència quadriennal (2011-2015), és important fer-ne un seguiment i avaluació per tal d'assegurar la seva implementació.

El seguiment i avaluació del Pla es durà a terme des de dos espais:

- *A nivell ciutadà:* el seguiment es farà des del Consell Consultiu de la Gent Gran⁷. Anualment dedicarà dues reunions al seguiment d'aquest Pla. També és important que els seus membres informin a la resta de ciutadans/es del desenvolupament del Pla i que ajudin a entitats i ciutadans/es a treballar pel seu assoliment amb el suport d'un/a tècnic/a del Consell Comarcal (dinamitzador /a del Consell).
- *A nivell tècnic:* considerem important que també hi hagi un seguiment tècnic del Pla. Davant la manca d'un espai ja creat suficientment ampli proposem la creació d'una comissió tècnica formada pels tècnics de serveis socials de la comarca, el personal dinamitzador i l'equip tècnic del consell comarcal impulsor de l'elaboració del Pla.

Aquesta comissió tindrà la funció de realitzar un seguiment qualitatiu de l'aplicació del Pla i elaborar conjuntament indicadors quantitius i qualitius, però també s'elaboraran estratègies participatives per a l'avaluació per part dels destinataris/es.

És fonamental que l'avaluació sigui entesa com un procés d'aprenentatge per a la millora i no com un element de fiscalització: avaluant aprenem a no cometre els mateixos errors. Un altre aspecte important en l'avaluació és que aquesta es realitzi des de diferents actors (polítics, professionals, entitats i ciutadans/es). Recomanem realitzar avaluacions anuals i una al finalitzar la vigència del Pla.

⁷ El consell consultiu de la Gent gran el formen representats de diferents entitats de gent gran de la comarca de l'Anoia. Aquest espai és impulsat i compta amb el suport de tècnics del Consell Comarcal de l'Anoia.

És important que ambdós espais comptin amb el suport d'un/a tècnic/a que realitzi les funcions de dinamitzador/a ja que la participació no s'improvisa. És important que aquestes reunions siguin operatives. Això vol dir que: es faci una bona convocatòria on s'informi de l'ordre del dia, que es marqui la durada, etc.

Tot el que s'ha exposat fins ara, en aquest document, ha estat fruit d'una tasca de tots/es i reflecteix les diferents visions i veus de les diferents persones que heu participat fins aquí. A partir d'ara amb aquesta pràctica de tasca comuna iniciada amb aquest procés només resta, continuar plegats.